

บทที่ ๗

การออกแบบโครงการ

หลักการออกแบบสถาปัตยกรรม

เอกลักษณ์ในรูปลักษณะสถาปัตยกรรมไทยที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ความสงบนิ่ง ความเบา และการลอยตัว ซึ่งรูปลักษณะเช่นนี้น่าจะเป็นการแปลปริศนาธรรมออกมาเป็นรูปแบบทางกายภาพที่แสดงให้เห็นถึงหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่สำคัญอันว่าด้วยลักษณะและธรรมชาติของความพ้นทุกข์และการหาทางหลุดพ้นจากสังสารวัฏ หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า “ความสงบนิ่ง” แสดงออกถึงการทำความใจให้มีสมาธิ เมื่อจิตมีสมาธิได้ มีสติระลึกได้ตลอดเวลา ก็จะมีลักษณะจิตที่ว่างจากกิเลส เกิดเป็น “ความเบา” ธรรมชาติของความเบานั้นก็จะเกิด “การลอยตัว” ขึ้นสู่เบื้องสูง ซึ่งเปรียบได้กับ ความหนาและหนักของกิเลส ในใจคน หากได้มีสมาธิจนทำให้จิตว่างจากกิเลสได้แล้ว ความทุกข์จะพ้นไป ศาสตราจารย์โชติ กัลยาณมิตร ได้พยายามอธิบายให้เห็นว่าการกำหนดพุทธปรัชญาดังกล่าวในรูปลักษณะของสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนา คงจะเป็นวิธีการชักจูงความศรัทธาในหลักธรรมของพระพุทธองค์แก่นักศรัทธาที่ยังอยู่ในโลกียวิสัย ซึ่งเป็นความสามารถของช่างไทยในอดีตที่ได้กำหนดรูปแบบขึ้นมาจนเป็นเอกลักษณ์ที่ยอมรับกันมานานตราบเท่าทุกวันนี้

รูปลักษณะที่เป็นแก่นแท้ของสถาปัตยกรรมไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับพุทธศาสนานั้น

ประการแรก น่าจะมีรากฐานแนวความคิดมาจากรูปลักษณะดั้งเดิมของสถาปัตยกรรมประเภทที่อยู่อาศัยของคนไทยโดยทั่วไป ที่อยู่ในสังคมเกษตรกรรมในภูมิภาคที่มีอากาศร้อนชื้น อุดมไปด้วยน้ำและไม่มีภัยธรรมชาติที่รุนแรง หรืออาจเรียกว่าสถาปัตยกรรมพื้นบ้านก็ได้ ซึ่งสถาปัตยกรรมดังกล่าวมีลักษณะ นิ่ง เบา และลอยตัว เช่นเดียวกัน ทั้งนี้มีเหตุและปัจจัยมาจาก การออกแบบที่ต้องการให้สอดคล้องกับสภาวะอากาศของประเทศไทย รวมทั้งการออกแบบที่ต้องการให้มีพื้นที่ใช้สอยเนกประสงค์เป็นจำนวนมาก และต้องการความเรียบง่ายเพื่อประหยัดในการใช้วัสดุตามลักษณะของสังคมเกษตรกรรม

ประการที่สอง รูปลักษณะของสถาปัตยกรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา น่าจะมีรากฐานแนวความคิดมาจากรูปลักษณะธรรมชาติ ซึ่งเป็นที่ประทับใจและเคยชินแก่ช่างผู้ออกแบบ

หรือเป็นเอกลักษณ์ที่อ้างอิงกันอยู่ในพุทธศาสนา เช่น รูปลักษณะของดอกบัวตูม ใบไม้ เช่นใบโพธิ์^๑

ในการออกแบบสถาปัตยกรรมที่สะท้อนถึงหลักพระธรรมสามารถทำได้หลากหลายวิธี ขึ้นอยู่กับการเลือกหลักพระธรรมที่จะนำมาแสดงและสื่อความหมายด้วยลักษณะของสถาปัตยกรรม จากแก่นหลักพระธรรมของพระพุทธองค์ที่มีอยู่มากมายนั้น เป็นหลักธรรมที่คงมีอยู่แล้วในธรรมชาติพระพุทธองค์เพียงหยิบยกนำมาเผยแพร่ให้รู้เท่าทัน ด้วยการแสดงในลักษณะหลักพระธรรม หลังจากผู้ศึกษาได้พยายามศึกษาหลักพระธรรมจากแนวความคิดที่มีพื้นฐานตั้งอยู่บนกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ที่เหมาะสมแล้วสำหรับเด็กและเยาวชนจากสถานพินิจฯ และพุทธบริษัทนั้น ให้สามารถทำความเข้าใจถึงหลักพระธรรมคำสอน และหลักปฏิบัติ ได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีสติสัมปชัญญะ ให้เกิดความรู้เท่าทันความเป็นไป และเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะผ่านเข้ามา ให้ระลึกถึงพระธรรมปฏิบัติตั้งตนอยู่บนฐานคำสอนอยู่เป็นเนืองนิตย์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับความเชื่อชาวใต้ในเรื่องบุญกรรม อำนาจการดลบันดาลจากสิ่งลี้ลับอยู่มาก ชาวตรังมีทัศนคติต่อวัด ในลักษณะช่วยป้องกันสิ่งไม่ดีปัดเป่าสิ่งชั่วร้าย สิ่งที่ไม่เป็นสิริมงคล แต่เป็นสถานที่มอบความเป็นสิริมงคลแก่ผู้เข้าไปเคารพสักการะ ในความเชื่อที่สำคัญของชาวบ้านในชุมชนบ้านทุ่งค่าย คือความเชื่อในเรื่องบุญกรรมและเชื่อในเรื่องของวิญญูสงสาร คือในเรื่องของการท่องเที่ยวเวียนว้าย ตาย เกิด ในชั้นภูมิต่างๆ ตามแต่บุญกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งชาตินี้และชาติก่อน ความเชื่อในเรื่องวิญญูสงสาร อำนาจบุญกรรม การดลบันดาล เป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิต เห็นได้ชัดจากประเพณีทำบุญวันสารทเดือน ๑๐ (งานบุญชิงเปรต) และงานถือศีลกินเจหรือกินผักไหว้เจ้าเข้าทรงพระ๑๐๙ ของชาวบ้านจังหวัดตรังเหล่านั้น สะท้อนถึงแนวความเชื่อของชีวิตหลังความตายได้ดี

ในแนวความคิด ความเชื่อเรื่องลี้ลับอำนาจเหนือธรรมชาตินั้น นักจิตวิเคราะห์บางกลุ่มเชื่อว่าเกิดจากความต้องการ แสวงหาสถานะพิเศษที่มาจากความกลัว เช่นความตาย^๒ ในทางจิตแล้วเราจะสร้างมายาภาพในการเอาชนะความกลัวหรือเลื่อนเวลาแห่งการตายออกไปพื้นฐานที่ไม่นับถือตนเอง หรือไม่เข้าใจตนเอง โดยรู้สึกว่าคุณค่าตนเองขาดความสำคัญจึงติดยึดในบุคคลอื่น เช่นบิดา มารดา ครู ดารา กษัตริย์ เจ้านาย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือหากไม่ติดที่วิรูปบุรุษ วิรสตรี สิ่ง

^๑ม.ร.ว.ทองใหญ่ ทองใหญ่, เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗), ๙๕.

^๒สุลักษณ์ ศิวรักษ์ [ส.ศิวรักษ์], วิเคราะห์โครงสร้างแบบพุทธ (กรุงเทพฯ : เรือนเทพการพิมพ์, ม.ป.ป.), ๑๑๖.

ศักดิ์สิทธิ์แล้ว ก็ติดในยศ ทรัพย์ ฯลฯ สิ่งที่ทำให้เกิดความมั่นใจ แม้จนการเป็นสมาชิกกลุ่มก้อนในสโมสรใดๆ ก็ตาม เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเองยิ่งขึ้น ทั้งหมดนั้นเป็นมายา ในเรื่องที่ตนเองไม่เข้าใจในเรื่องอัตรา หรืออวิชาที่โยงมาถึงอัตราตนเอง ปัญหาเหล่านี้มีรากฐานมาจากจิตใต้สำนึกที่ปราศจากโยนิโสมนสิการ คือขาดการวิพากษ์วิจารณ์ ตนเองจนสามารถ ลดความเห็นแก่ตัวเองได้ แก่ด้วยการเจริญศึกษาอย่างแยบคาย ^๓

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมและสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้น มาจากกระบวนการความคิดของเด็กและเยาวชนที่มีต่อสภาพแวดล้อมรอบตัว รู้สึกถึงตนเองเป็นทุกข์ และแสวงหาความสุขจากการกระทำต่างๆ ในลักษณะที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมเช่น มีความต้องการเป็นจุดเด่น เป็นที่สนใจ แสวงหาเอกลักษณ์ อิสระ การนำเสนอ แสดงศักยภาพทั้งทางปัญญาและร่างกาย โดยมีแรงดึงดูดจากการผลสำเร็จที่ได้แสดงออกและได้รับความชื่นชม หรือได้รับความยอมรับจากกลุ่มหรือบุคคลอื่น รวมถึงการพูดถึงในด้านไม่ดีก็เช่นกัน ซึ่งความคิดความรู้สึกเหล่านั้นเป็นผลของแรงขับเคลื่อนที่เป็นปัญหาคือ ความต้องการทางเพศ โดยไม่รู้ตัว เพราะไม่รู้เท่าทันความคิด ไม่รู้จักในการควบคุมความคิด และสติ

พุทธพจน์ แบ่งทุกข์ตาเป็น ๓ อย่าง

๑. ทุกขทุกขตา คือความทุกข์ที่เป็นความรู้สึก ทุกข์เช่น ทุกข์กาย ทุกข์ใจ ตามสภาพ ทุกขเวทนา เกิดขึ้นเมื่อประสบสิ่งกระทบกระทั่งบีบคั้น

๒. วิปริณามทุกข์ตา ทุกข์เนื่องด้วยความผันแปร หรือทุกข์ที่เนื่องในความผันแปรของความสุข

๓. สังขารทุกข์ตา ทุกข์ตามสภาพสังขาร คือสภาวะสังขารหรือสิ่งทั้งปวงที่เกิดจากเหตุปัจจัย

ในการแก้ปัญหาด้วยการอบรมภายในโครงการ มี ๓ ลักษณะคือ

๑. อบรมหลักพระธรรมคำสอน

๒. อบรมหลักปฏิบัติเจริญสมาธิ

๓. อบรมศิลปวัฒนธรรม หัตถกรรม

การอบรมด้วยการเรียนรู้แบบพุทธ มี ๕ ลักษณะคือ

๑. การฟัง

๒. การจำได้

^๓สุลักษณ์ ศิวรักษ์[ส.ศิวรักษ์], วิเคราะห์โครงสร้างแบบพุทธ, ๑๒๙.

๓. การสาธยาย

๔. การเพ่งพินิจด้วยใจ

๕. การเพ่งทะลุด้วยทัศนะ

กิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนภายในวัดพินิจธรรมสถาน

๑. การนั่งสมาธิ ผูกจิตให้ใกล้ชิดกับธรรมชาติมากที่สุด เข้าใจในสังขารธรรมที่เป็นไปตามกฎธรรมชาติ (การเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป) หมุนเวียนตามวัฏจักร สะท้อนให้มองเห็นถึงตนเอง เห็นถึงการกระทำของตนเอง เพื่อพิจารณาตนเอง และเข้าใจหลักธรรม

๒. การทำการเกษตร ปลูกพืชผัก เพื่อช่วยให้แสดงออกถึงศักยภาพ การคิด การวางแผน และต้องการแสดงออกนำเสนอผลงาน การชอบเป็นที่ได้รับความสนใจ

๓. การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ ร่วมกันกับชาวบ้านในชุมชน แสดงได้ถึงการเป็นที่ยอมรับของชุมชน

๔. การทำหัตถกรรม ช่วยฝึกสมาธิ และฝึกอาชีพเพื่อสามารถนำไปประกอบวิชาชีพได้ ในกรณีไม่ได้รับการศึกษาต่อ

ในการออกแบบได้ใช้หลักธรรมของพุทธศาสนาเป็นหลักและพยายามนำแนวความคิดทัศนคติของชุมชนชาวใต้บ้านทุ่งค่ายมาผสมผสานเพื่อเป็นลักษณะเฉพาะของชุมชนและสามารถรองรับกิจกรรมของเด็กและเยาวชนจากสถานพินิจฯ

แนวความคิดในการออกแบบ

แนวความคิดในการออกแบบวางผังบริเวณโครงการ ความเชื่อชาวใต้ เชื่อเรื่องบุญบาป กรรม อำนาจการดลบันดาลจากสิ่งลี้ลับ การเวียนว่ายตายเกิดในชั้นภูมิภพต่างๆ ตามบุญกรรมที่ได้กระทำไว้ทั้งชาตินี้และชาติก่อน ตามความเชื่อในเรื่องวิญญูสงสาร

หลักธรรมในเรื่องวิญญูสงสาร การหมุนเวียนที่ไม่มีจุดเริ่มและไม่มี มีความเกิดและความดับสลับกันไปหมุนเป็นวงวิญญูสงสาร หากต้องต้องการหยุดวงจรของวิญญูสงสาร คือต้องหยุดยึดมั่น ถือมั่น เพื่อหมดความเป็นตัวตน ของตนให้เกิดแล้วดับไป จะพบนิพพานที่เป็นความว่างอย่างที่สุด ซึ่งหลักธรรมนี้คือกฎไตรลักษณ์ อันประกอบด้วยอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา และหลักปัจจุสมุปบาท อันประกอบด้วย อวิชชา สังขาร วิญญูญาณ นาม - รูป สฬายตนะ สัมผัส เวทนา ตัณหา อุปาทาน ภพชาติ และชรา - มรณะ และหลักธรรมทั้งสองข้อนี้มีความเหมาะสมกับการนำมาอบรม บำบัดฟื้นฟูสภาพจิตใจของเด็กและเยาวชนเพราะความเรียบง่ายและสามารถเข้าถึงหลักธรรมได้ง่ายโดย

สามารถนำ ลักษณะกิจกรรมการเพาะปลูกมาเป็นสื่อการสอนเพื่อโน้มน้าจิตใจของเด็กให้เรียนรู้หลักธรรมจากธรรมชาติ และทำให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ถึงการ ดูแล รักษา ตลอดจนรับรู้ถึงการจากไป เป็นวัฏสงสารของธรรมชาติในรูปเกิดขึ้นเป็นเบื้องต้น ตั้งอยู่เป็นท่ามกลาง และดับไปในที่สุด

ลายเส้นที่ ๑๙ แสดงแนวความคิดในการออกแบบ

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ลักษณะสถาปัตยกรรมภายในโครงการมีแรงบันดาลใจจากลักษณะสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นภาคใต้ ที่มีความเรียบง่าย สมถะ สอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม สภาพภูมิศาสตร์ สภาพภูมิอากาศ และสภาพทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับพฤติกรรมและวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน สามารถประยุกต์เข้ากับลักษณะสถาปัตยกรรมในปัจจุบัน รวมถึงมีความเหมาะสมกับการใช้งานและการใช้สอยพื้นที่สำหรับเด็กและเยาวชนจากสถานพินิจฯ

ลักษณะสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นภาคใต้ ในอาคารทางพุทธศาสนามีลักษณะเด่น แบ่งเป็นส่วนต่างๆ ของอาคารคือ

๑. ส่วนฐานถึงพื้น แบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะคือ

๑.๑ แบบยกพื้นเตี้ยใต้ถุนโล่ง ตั้งอยู่บนดินเสา

๑.๒ แบบยกพื้นตั้งอยู่บนฐานเตี้ย นิยมมีบัวโคนเสาและบัว

ปลายเสา

๒. ส่วนตัวอาคาร (เสาและผนัง)

๒.๑ แบบทรงโรง เป็นโถงโล่ง ใช้เสารับน้ำหนักหลังคา ไม่มีผนัง
กั้นหรือมีผนังกั้นบางส่วน

๒.๒ แบบทรงหอ ใช้เสาหรือผนังรับน้ำหนักหลังคา กั้นผนังล้อม
เป็นห้อง

๓. ส่วนหลังคา เป็นส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและรวดเร็วที่สุด มี
ลักษณะเด่น เป็นที่นิยมและพบมากที่สุดคือ

๓.๑ แบบทรงคุรุห์ หรือทรงจั่ว

๓.๒ แบบทรงปั้นหย่า

ลักษณะหลังคาทั้งสองแบบมักนิยมมีชายคาปีกนกยื่นยาวเพื่อ
กันแดดฝน โดยรอบอาคาร และยกคอสองสูงเพื่อระบายอากาศใต้หลังคา

ข้อพิจารณาพิเศษต่อการออกแบบทางสถาปัตยกรรมในด้านจิตวิทยาตามความ
เหมาะสมกับการใช้สอยของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีความต้องการในการสังเกตพฤติกรรม การดูแล
เด็กและเยาวชนจากระยะไกล เพื่อให้เด็กและเยาวชนไม่รู้สึกรังเกียจการควบคุมที่เข้มงวดในระยะ
ประชิด และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออกเปิดเผยถึงพฤติกรรมที่ซ่อนเร้น ซึ่งเป็น
ข้อมูลสำคัญในการพิจารณาอบรมบ่มนิสัย พัฒนา และแก้ไขพฤติกรรมจากนักจิตวิทยา รวมถึงความ
ต้องการในการควบคุมพื้นที่ดูแลได้ทั่วถึง และการป้องกันการหลบหนี

การวิเคราะห์พื้นที่ตั้งโครงการ

การวิเคราะห์พื้นที่ตั้งโครงการสามารถพิจารณาในแต่ละด้านได้ ๔ ด้าน คือ

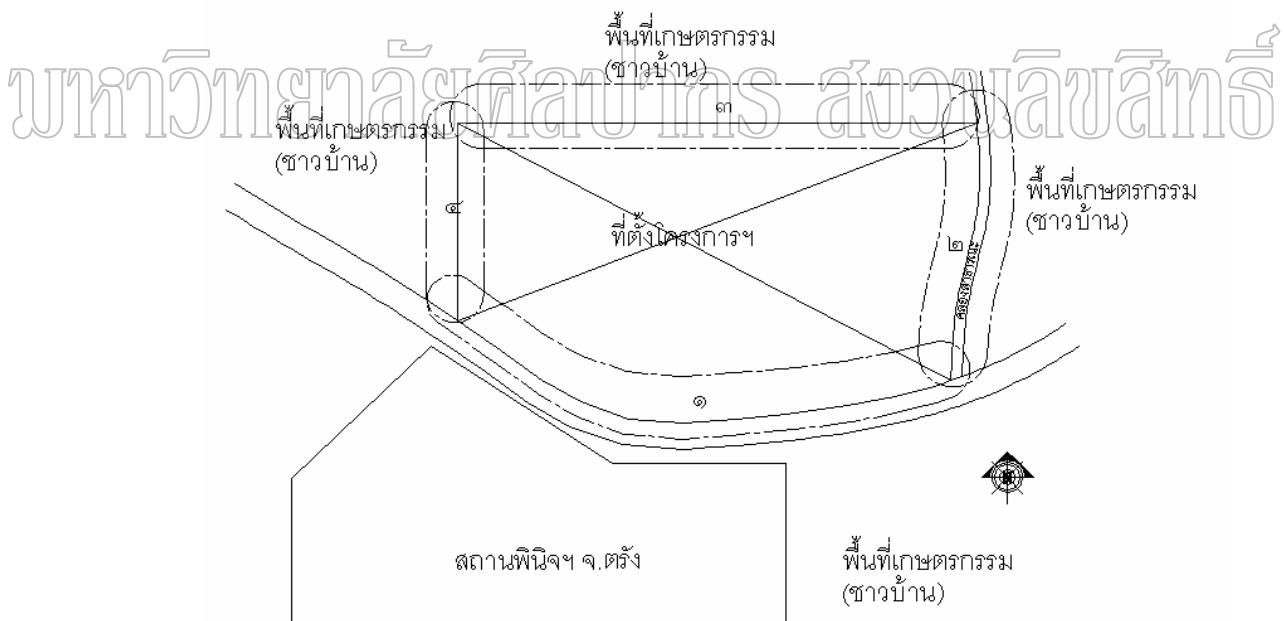
๑. บริเวณด้านทิศใต้ของพื้นที่ ติดถนนหลักหน้ากว้างประมาณ ๘ เมตร ซึ่งเป็น
ถนนสายหนึ่งที่เชื่อมอำเภอย่านตาขาวกับอำเภอนาโยง และฝั่งตรงข้ามเป็นสถานที่ตั้งสถานพินิจฯ
จ.ตรัง จากลักษณะของพื้นที่ ที่ติดเส้นทางสัญจรอยู่เพียงด้านเดียวนั้นจึงทำให้ด้านหน้าทางเข้าวัด
(โครงการ) อยู่ทางทิศใต้ของพื้นที่ตั้งเป็นทางเข้าหลัก ได้รับผลกระทบจากการสัญจร คือเรื่องของ

เสียง ฝุ่นละออง โดยมีลมประจำทิศใต้ช่วยนำเข้ามาในพื้นที่โครงการและขาดความสงบเงียบ รวมถึงความเป็นส่วนตัวด้วย

๒. บริเวณด้านทิศตะวันออกของพื้นที่ ติดคลองธรรมชาติขนาดเล็ก กว้างประมาณ ๕ เมตร และฝั่งตรงข้ามคลองเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่รกร้างมีความสงบและเป็นส่วนตัวมากกว่าพื้นที่ด้านอื่นๆ

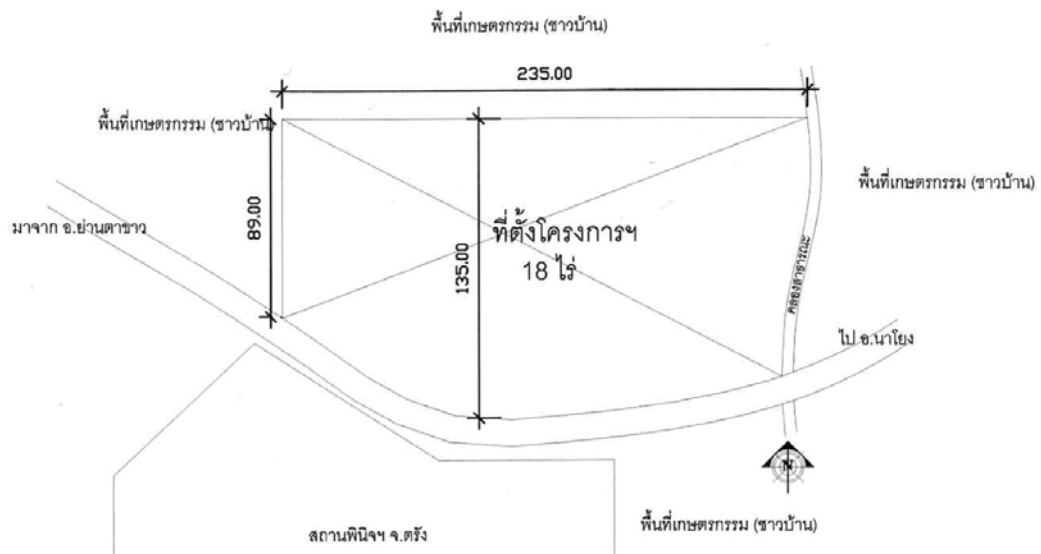
๓. บริเวณด้านทิศเหนือของพื้นที่ ติดกับพื้นที่เกษตรกรรม(สวนยางพารา) ของชาวบ้าน ภายในสวนมีบ้านพักของเกษตรกรอยู่ จึงทำให้มีเสียงจากการทำเกษตรกรรมบ้างเล็กน้อยเป็นช่วงๆ

๔. บริเวณด้านทิศตะวันตกของพื้นที่ ติดกับพื้นที่เกษตรกรรมที่รกร้างและมีบ้านร้านขายของชำอยู่ในบริเวณถัดออกไปเล็กน้อย ซึ่งได้รับผลกระทบเล็กน้อยจากเสียงร้านค้าขายของชำ

ลายเส้นที่ ๒๐ แสดงลักษณะพื้นที่โดยรอบที่ตั้งโครงการ

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ลายเส้นที่ ๒๑ แสดงลักษณะ และขนาดพื้นที่ตั้งโครงการ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนนิเทศศาสตร์

ลายเส้นที่ ๒๒ แสดงลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ตั้งโครงการ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้พื้นที่ใช้สอย

จากลักษณะพฤติกรรมการใช้พื้นที่ใช้สอยของแต่ละอาคารมีความต้องการลักษณะ
สภาวะสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ตามตารางดังนี้

ตารางที่ ๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยกับผู้ใช้สอย

การใช้พื้นที่ใช้สอยต่อผู้ใช้สอย	พระภิกษุ สามเณร	ผู้ปฏิบัติ ธรรม	ลูกศิษย์ วัด	จนท. วิทยากร	จนท. สถาน พินิจ	เด็กและ เยาวชน
พระอุโบสถ	●	▣	▣	○	○	○
พระเจดีย์	▣	▣	▣	▣	▣	▣
โรงธรรม	●	●	●	○	○	○
โรงครัว	▣	▣	●			
หอระฆังและหอกลอง	●	○	▣			
วัดจตุร	●					
ภูมิ	●	○				
ห้องพักลูกศิษย์วัด		○	●		○	▣
ห้องน้ำ – ห้องสุขา (ฆราวาส)		●	●	●	●	
ห้องน้ำ – ห้องสุขา (เด็กและเยาวชนจากสถานพินิจ)					○	●
ส่วนอบรมและปฏิบัติธรรม	●	▣	▣	▣	●	●
ส่วนอบรมและปฏิบัติอาชีพ	▣	○	▣	●	●	●
ลานจอดรถ		●		●	○	○

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

- มีความต้องการมาก
- ▣ ความต้องการปานกลาง
- มีความต้องการน้อย

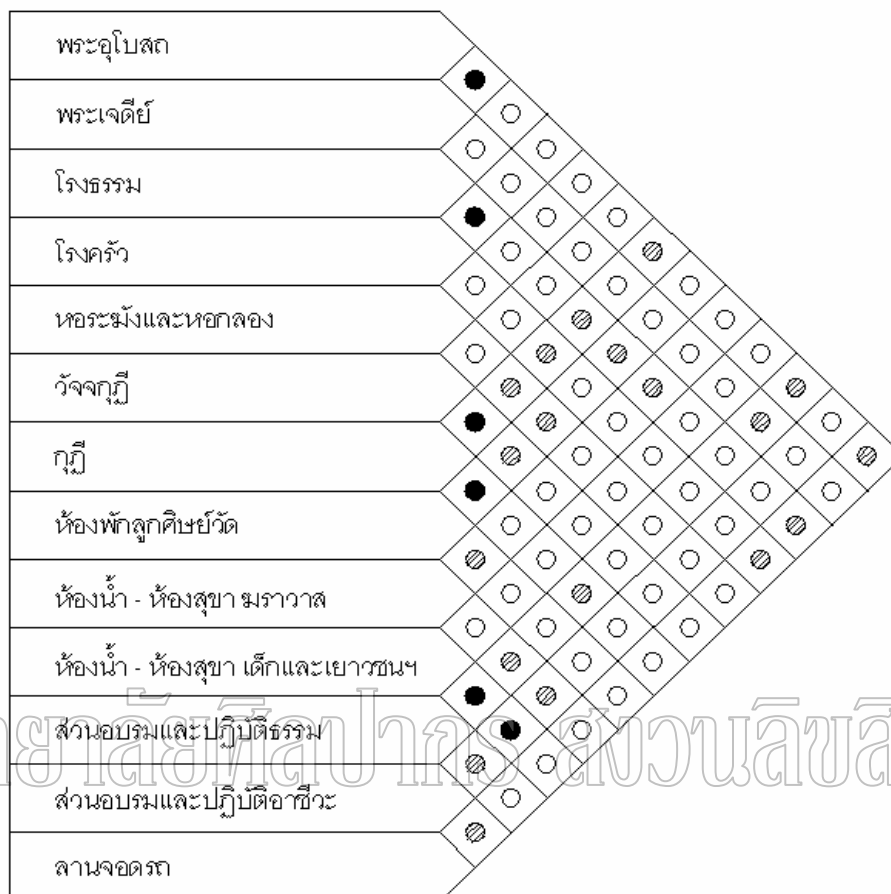
ตารางที่ ๙ แสดงความต้องการลักษณะสภาพแวดล้อมการใช้สอย

พื้นที่ใช้สอย	ความเป็น ส่วนตัว	ความสงบ- เงียบ	ความ ปลอดภัย	พื้นที่ โล่ง	การ เข้าถึง สะดวก
พระอุโบสถ	●	●	☒	☒	☒
พระเจดีย์	☒	☒	☒	☒	○
โรงธรรม	○	○	☒	☒	☒
โรงครัว	☒	○	○	☒	☒
หอระฆังและหอกลอง	○	○	○	○	○
วิฆาณู	●	○	○	○	○
กุฏิ	●	●	☒	☒	○
ห้องพัสดุศึกษาวัด	☒	☒	☒	☒	○
ห้องน้ำ – ห้องสุขา (ฆราวาส)	☒	○	○	○	☒
ห้องน้ำ – ห้องสุขา (เด็กและเยาวชนจากสถานพินิจ)	○	○	●	☒	☒
ส่วนอบรมและปฏิบัติธรรม	●	●	●	●	☒
ส่วนอบรมและปฏิบัติอาชีพ	☒	○	●	●	☒
ลานจอดรถ	○	○	○	●	●

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

- มีความต้องการมาก
- ☒ ความต้องการปานกลาง
- มีความต้องการน้อย

ตารางที่ ๑๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยกับพื้นที่ใช้สอย

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

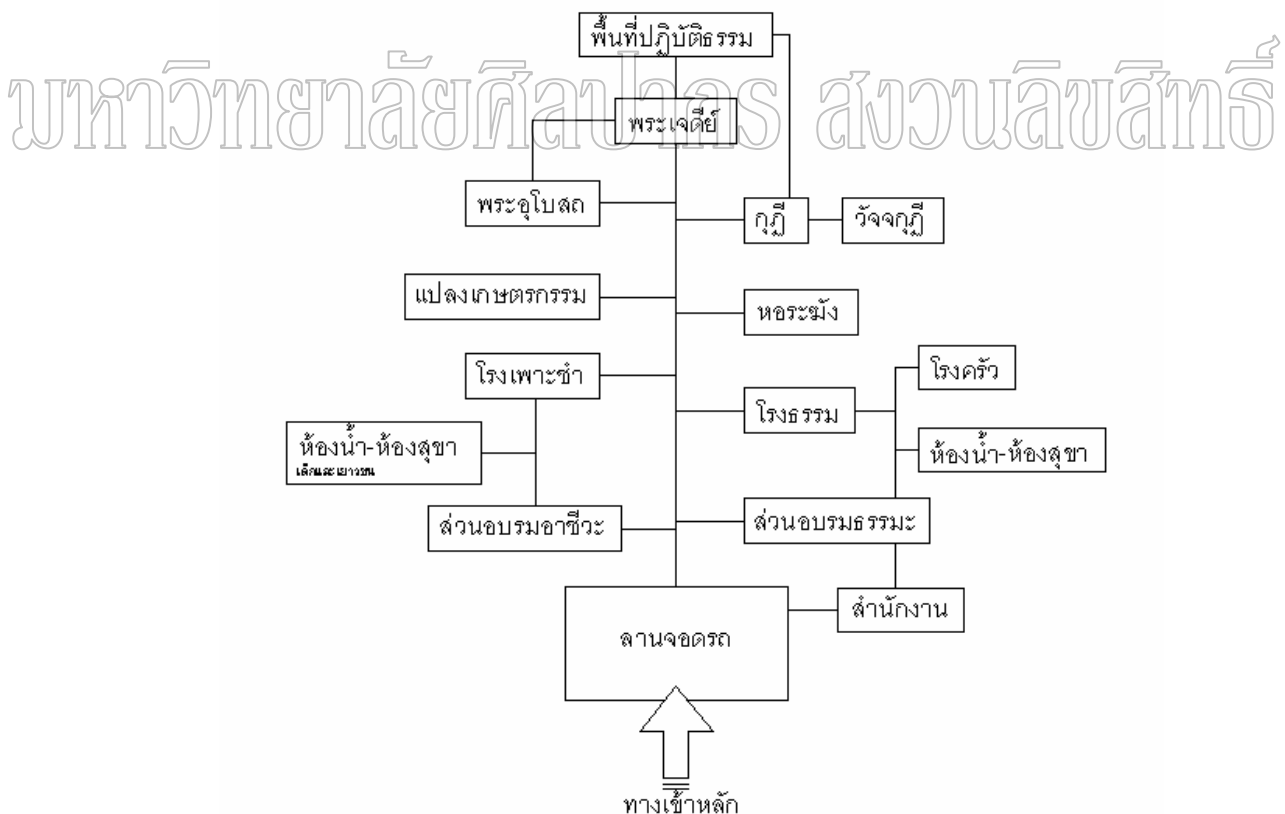
- มีความสัมพันธ์มาก
- มีความสัมพันธ์ปานกลาง
- มีความสัมพันธ์น้อย

การวิเคราะห์การใช้พื้นที่ใช้สอย

ผังบริเวณของโครงการประกอบด้วย ๓ ส่วนหลักๆ คือ

๑. ส่วนเขตพุทธาวาส
๒. ส่วนเขตสังฆาวาส
๓. ส่วนอบรมปฏิบัติ

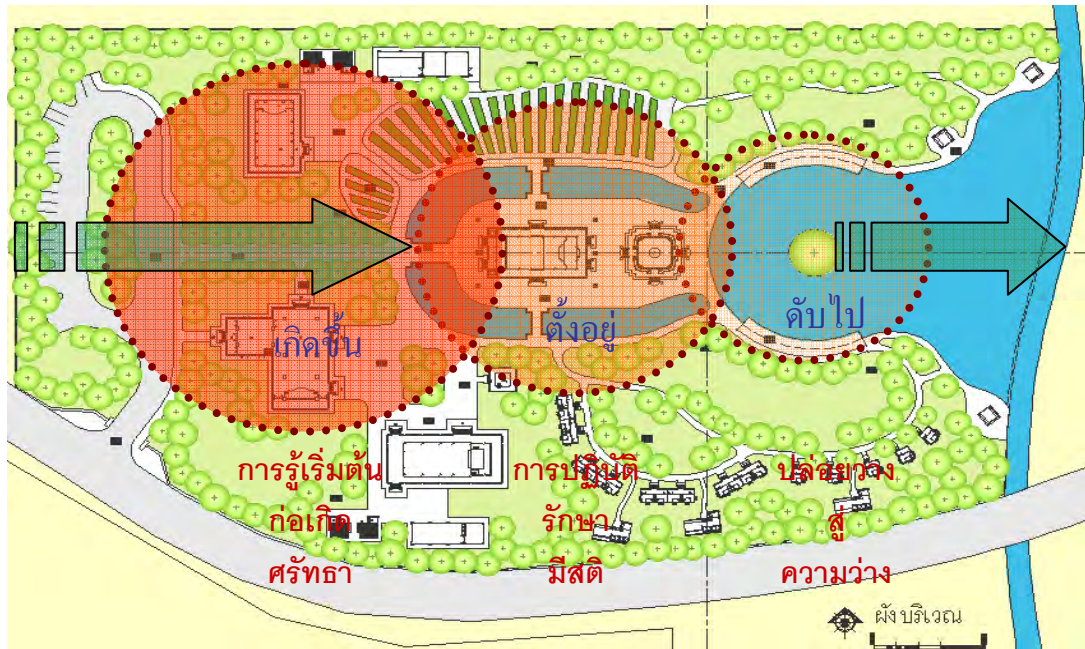
ลักษณะโครงการเป็นการออกแบบวัด ซึ่งอาคารที่ประกอบในโครงการ โดยส่วนใหญ่เป็นอาคารประเภทลอยตัว ซึ่งต้องการพื้นที่รอบอาคาร ดังนั้นการออกแบบในขั้นตอนการวางผังการวางตำแหน่งอาคารต่างๆ นั้น จึงต้องให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการ และสร้างความสัมพันธ์ของอาคารแต่ละกลุ่มให้เหมาะสมกับการใช้งาน สร้างบรรยากาศของธรรมชาติเป็นสถานที่พักผ่อน ผ่อนคลายความตึงเครียดต่างๆ จากโลกภายนอก

แผนผังที่ ๔ แสดงลักษณะความสัมพันธ์ของพื้นที่ใช้สอย

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

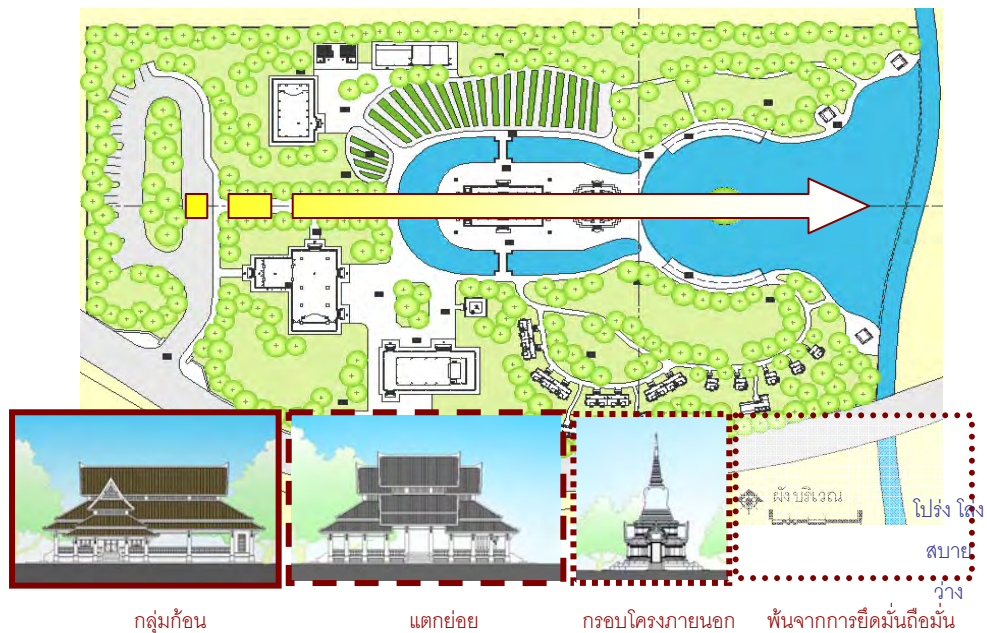
การออกแบบผังบริเวณ

ภาพที่ ๖๑ แสดงลักษณะการกำหนดแนวความคิดในผังบริเวณ

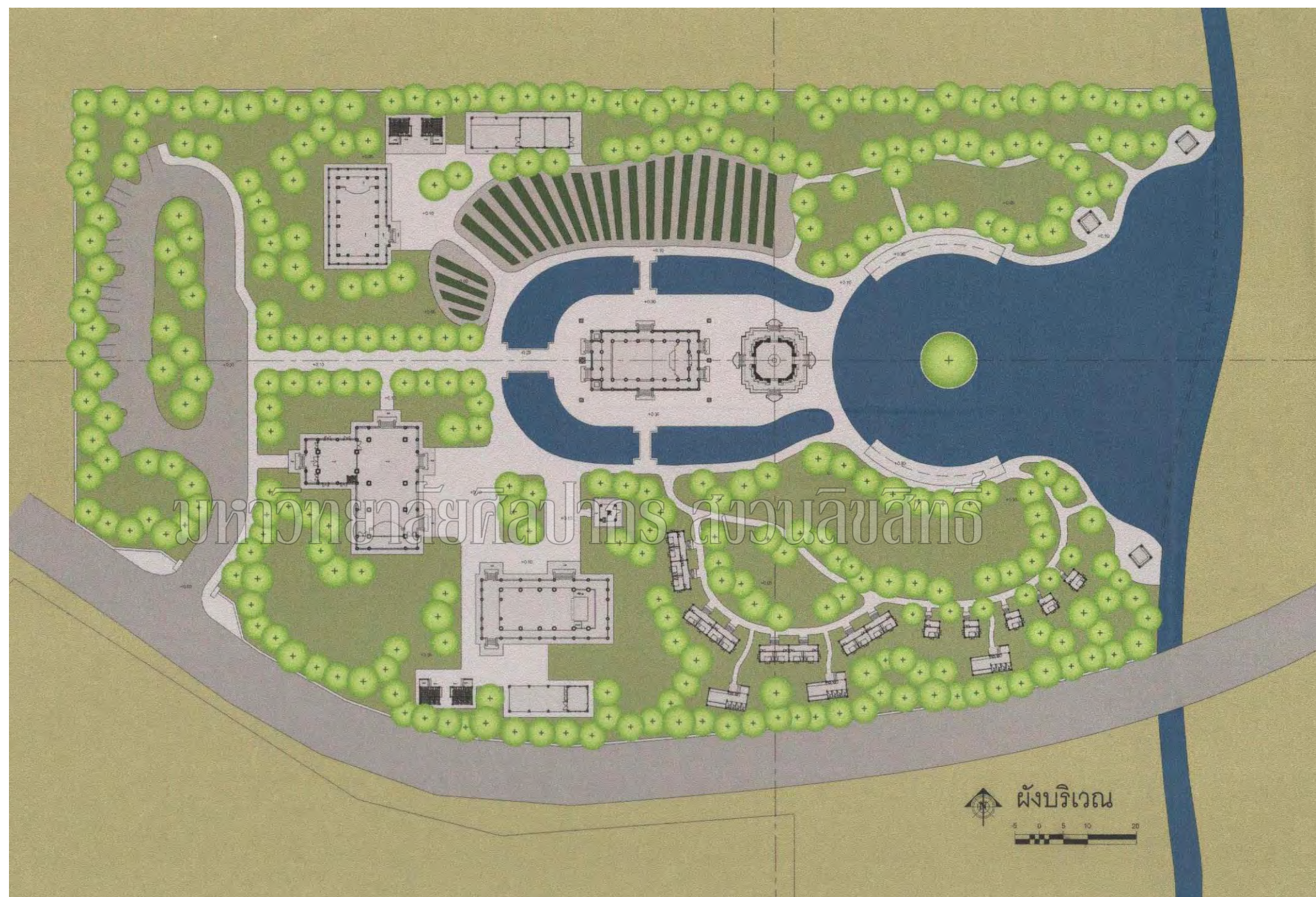
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

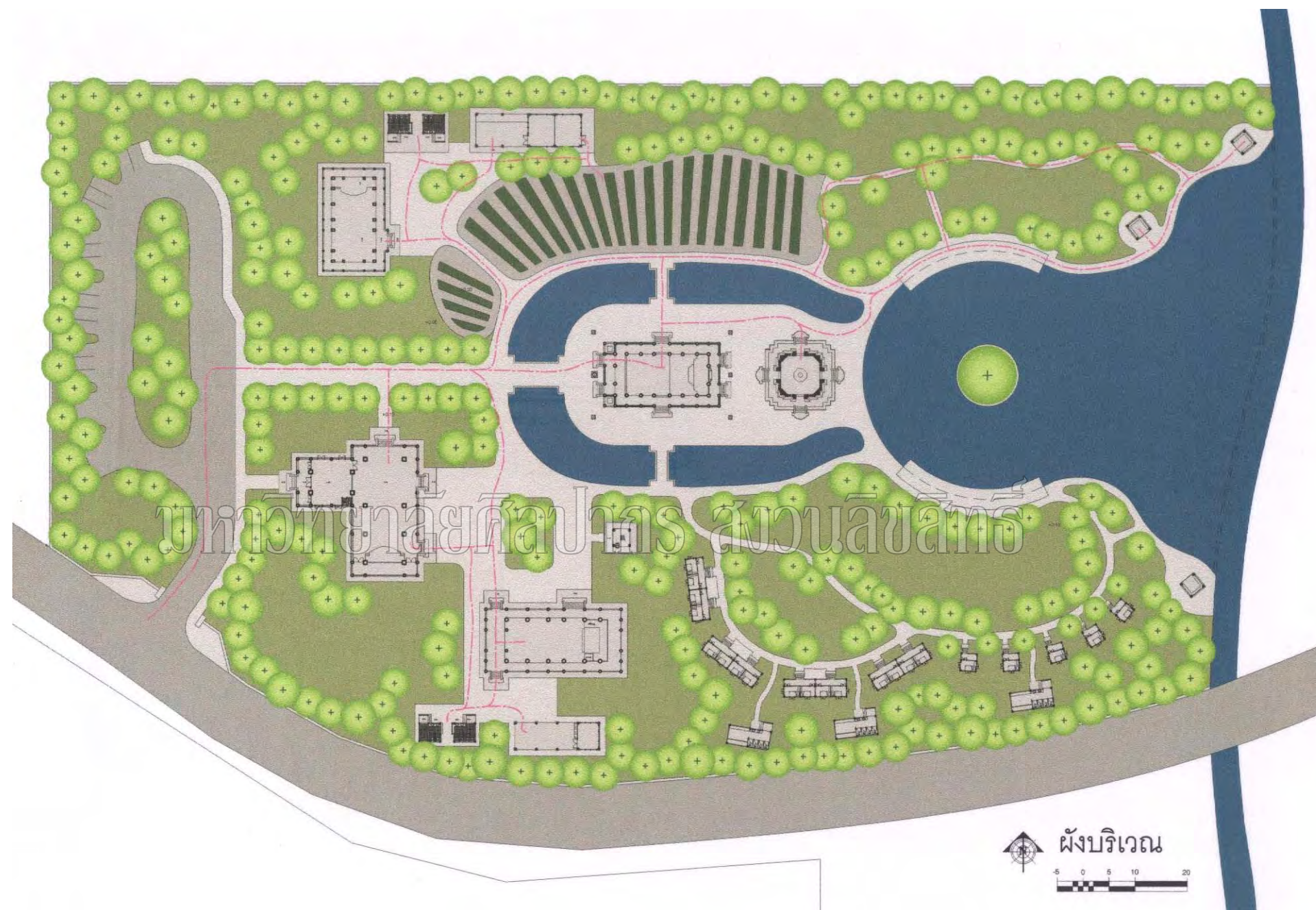

ภาพที่ ๖๒ แสดงลักษณะการกำหนดแนวความคิดในผังบริเวณ

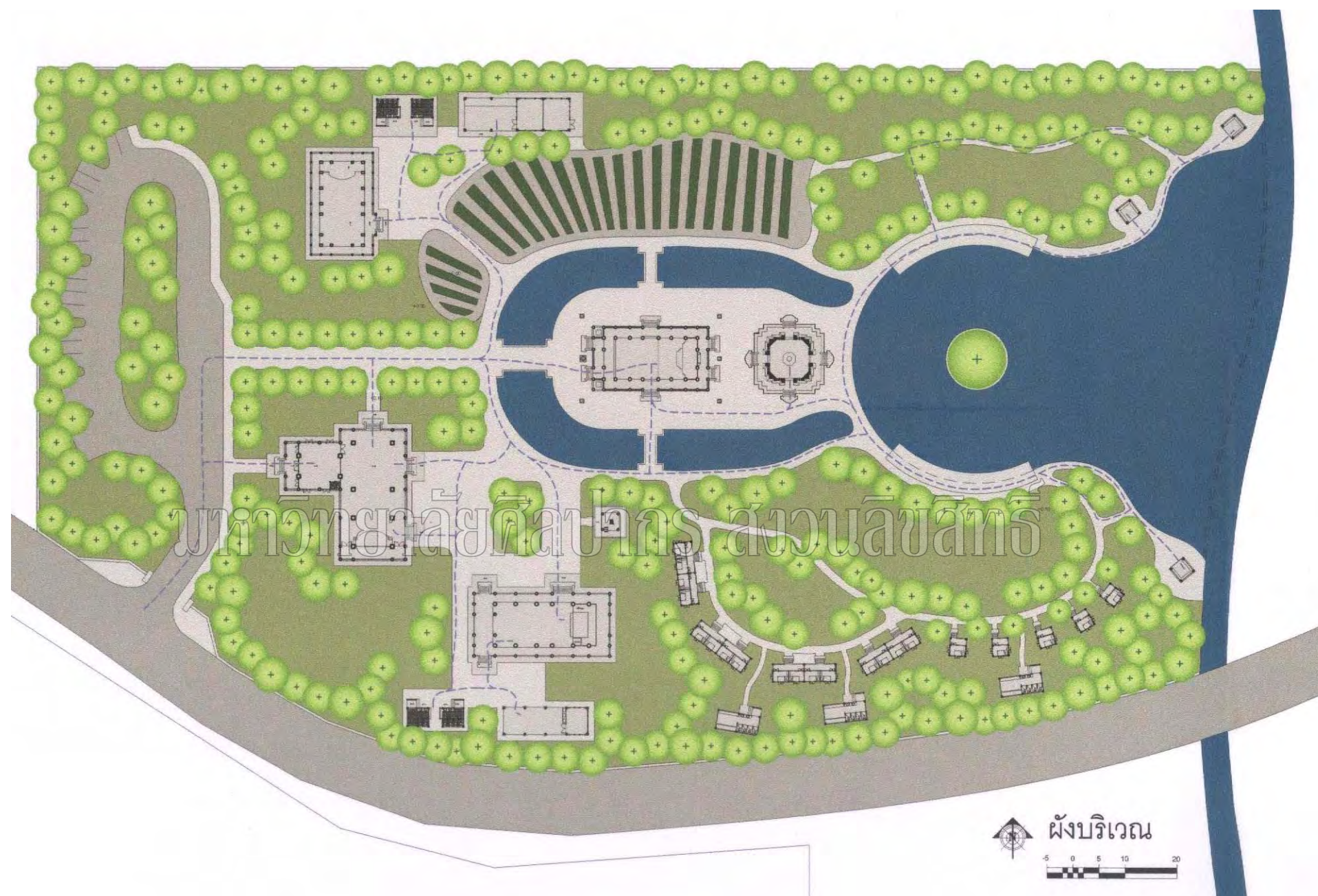
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

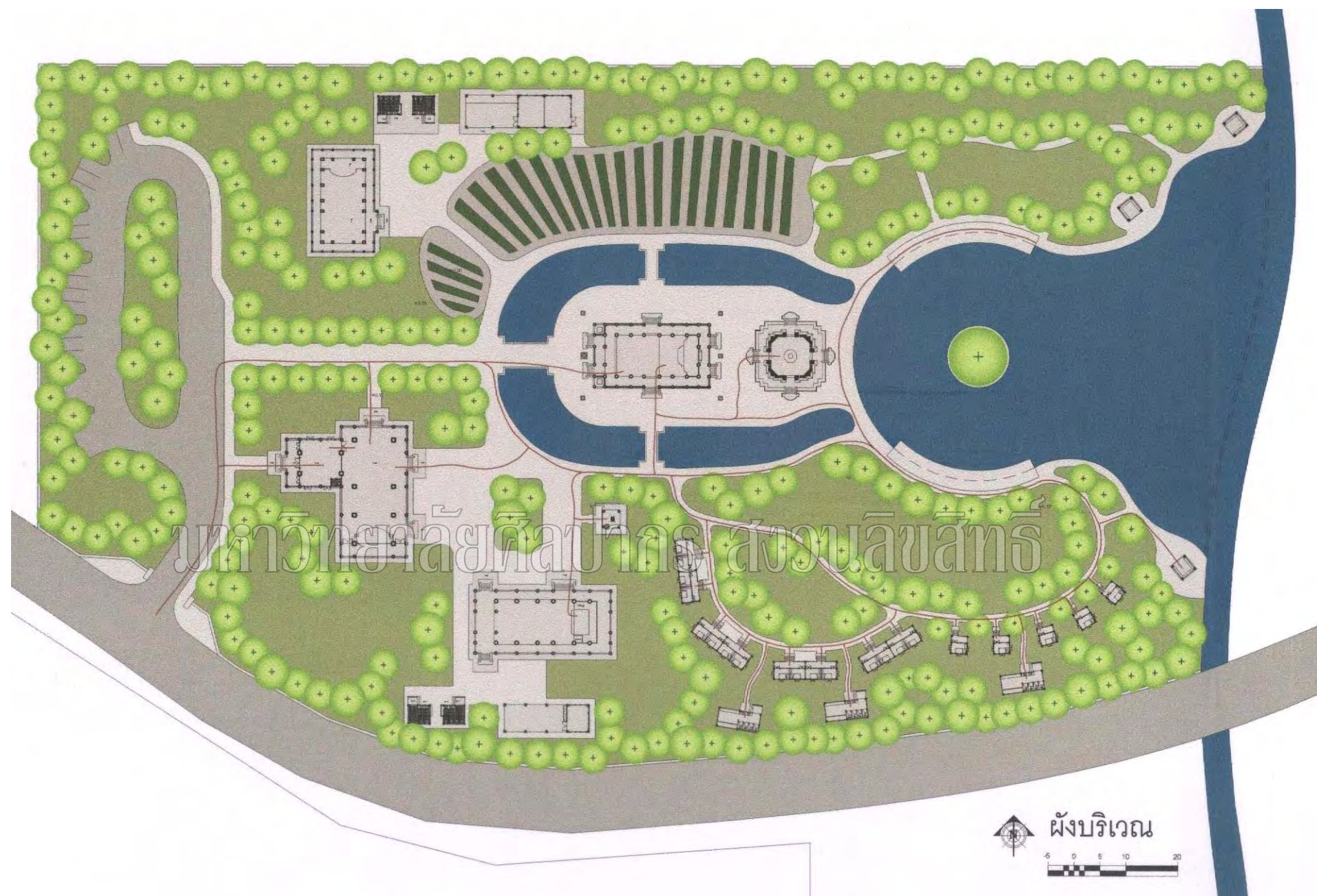
ภาพที่ ๖๓ แสดงลักษณะผังบริเวณ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

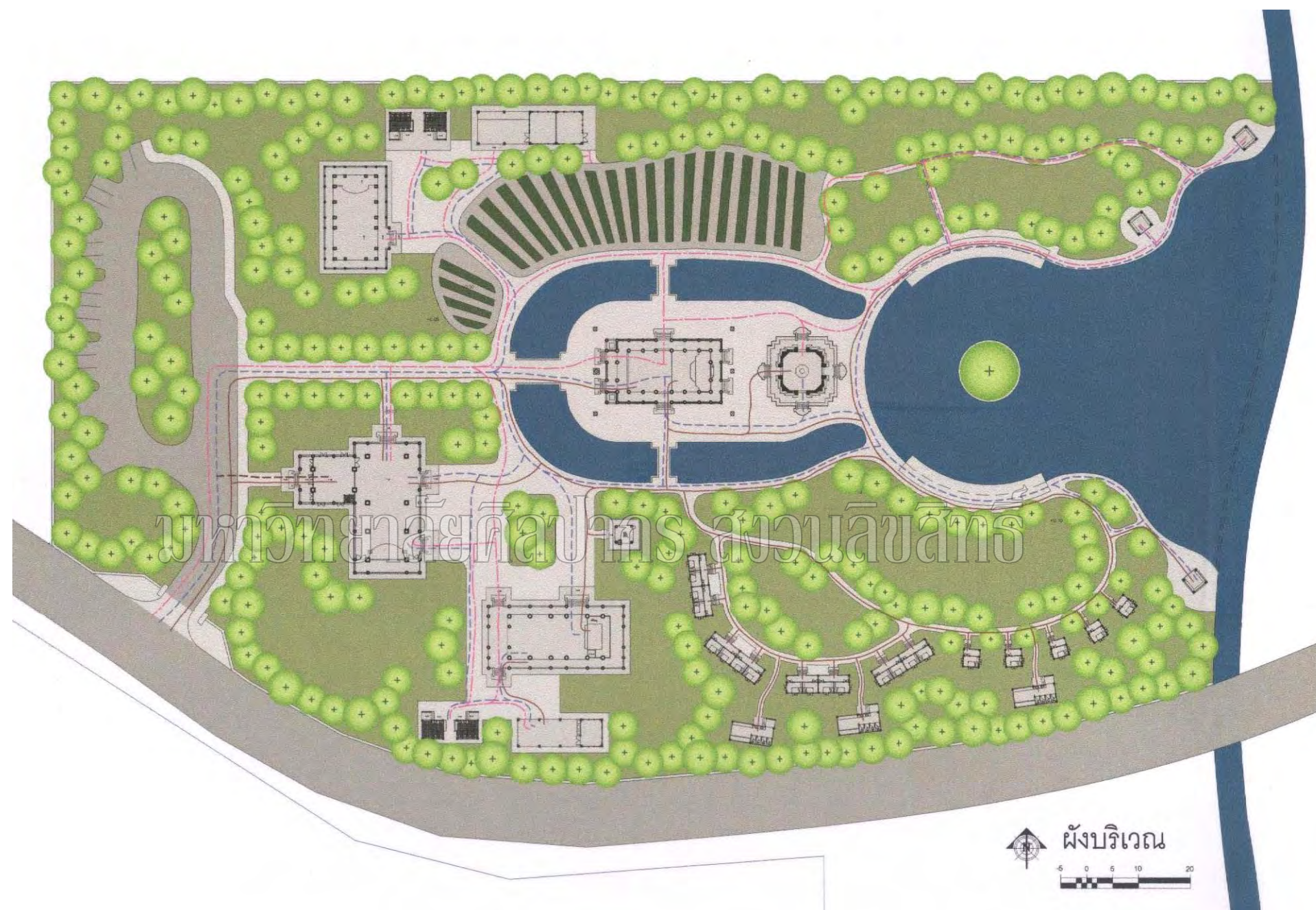
ภาพที่ ๖๔ แสดงเส้นทางสัญจรของเด็กและเยาวชนจากสถานพินิจ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๖๕ แสดงเส้นทางสัญจรของชมราวาส
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๖๖ แสดงเส้นทางสัญจรของพระภิกษุสงฆ์และสามเณร
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

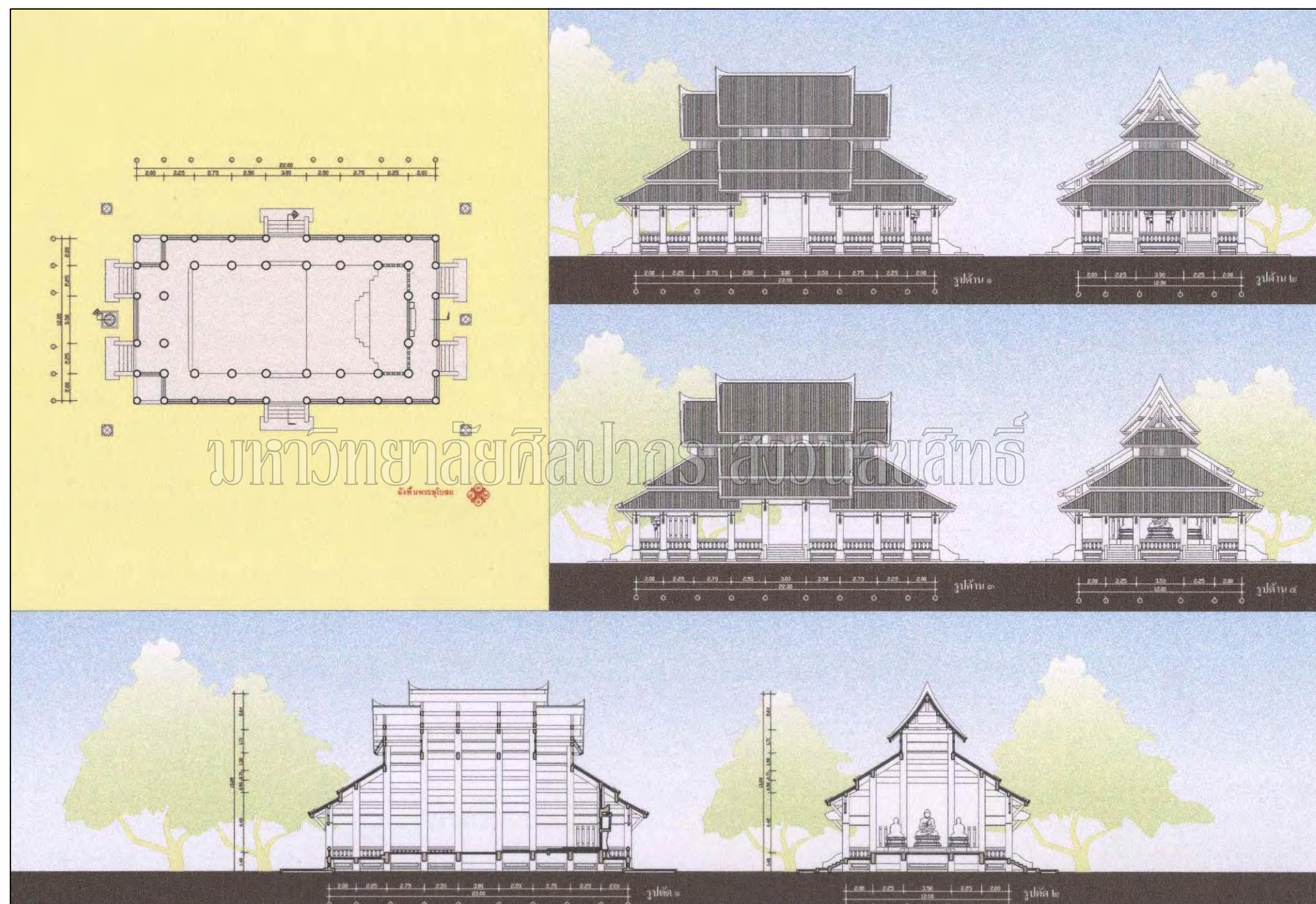

ภาพที่ ๖๗ แสดงเส้นทางสัญจรทั้งหมดของผู้ใช้สอยโครงการ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

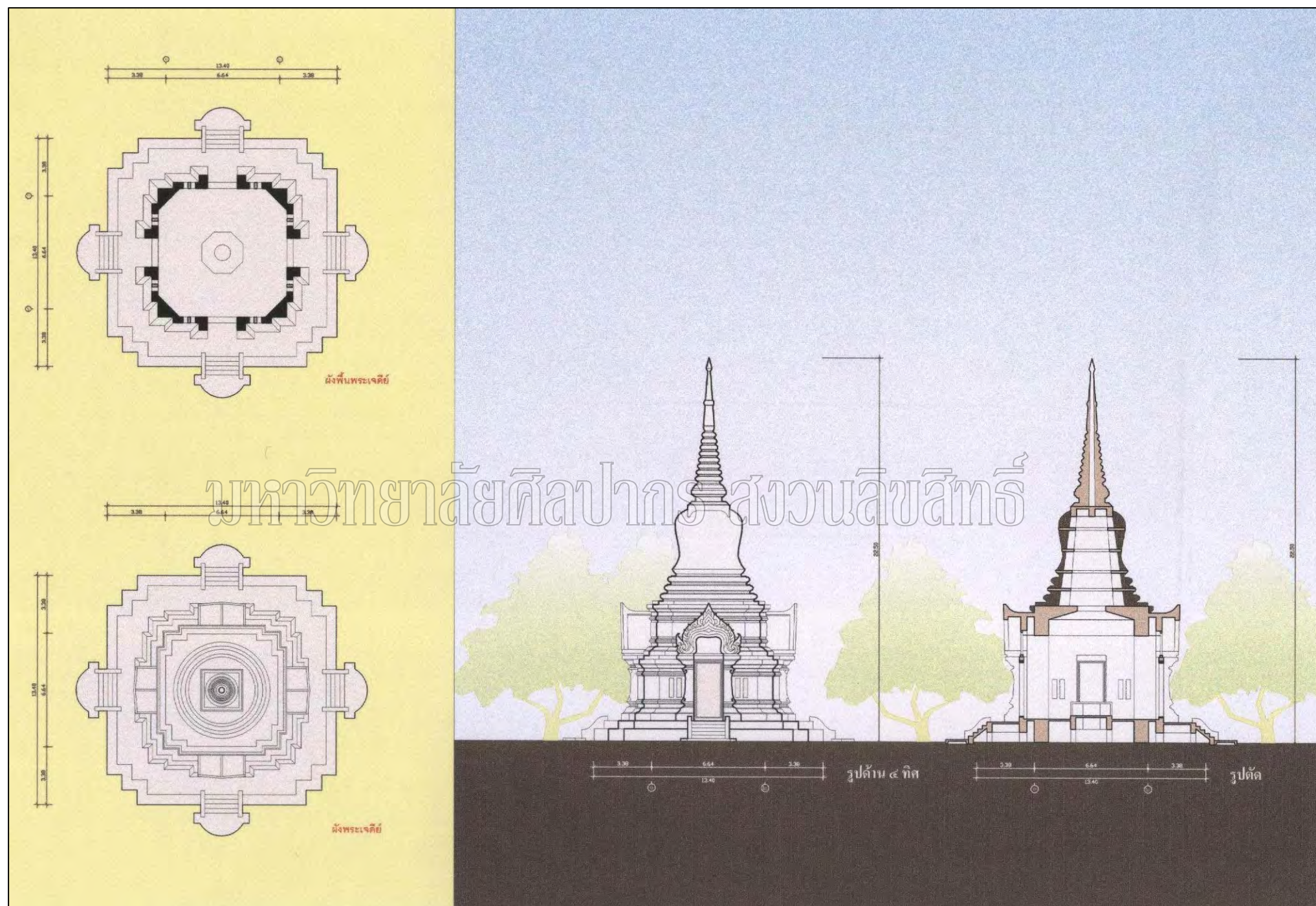
ภาพที่ ๖๘ แสดงลักษณะภาพรวมของรูปด้านโครงการ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

การออกแบบสถาปัตยกรรม

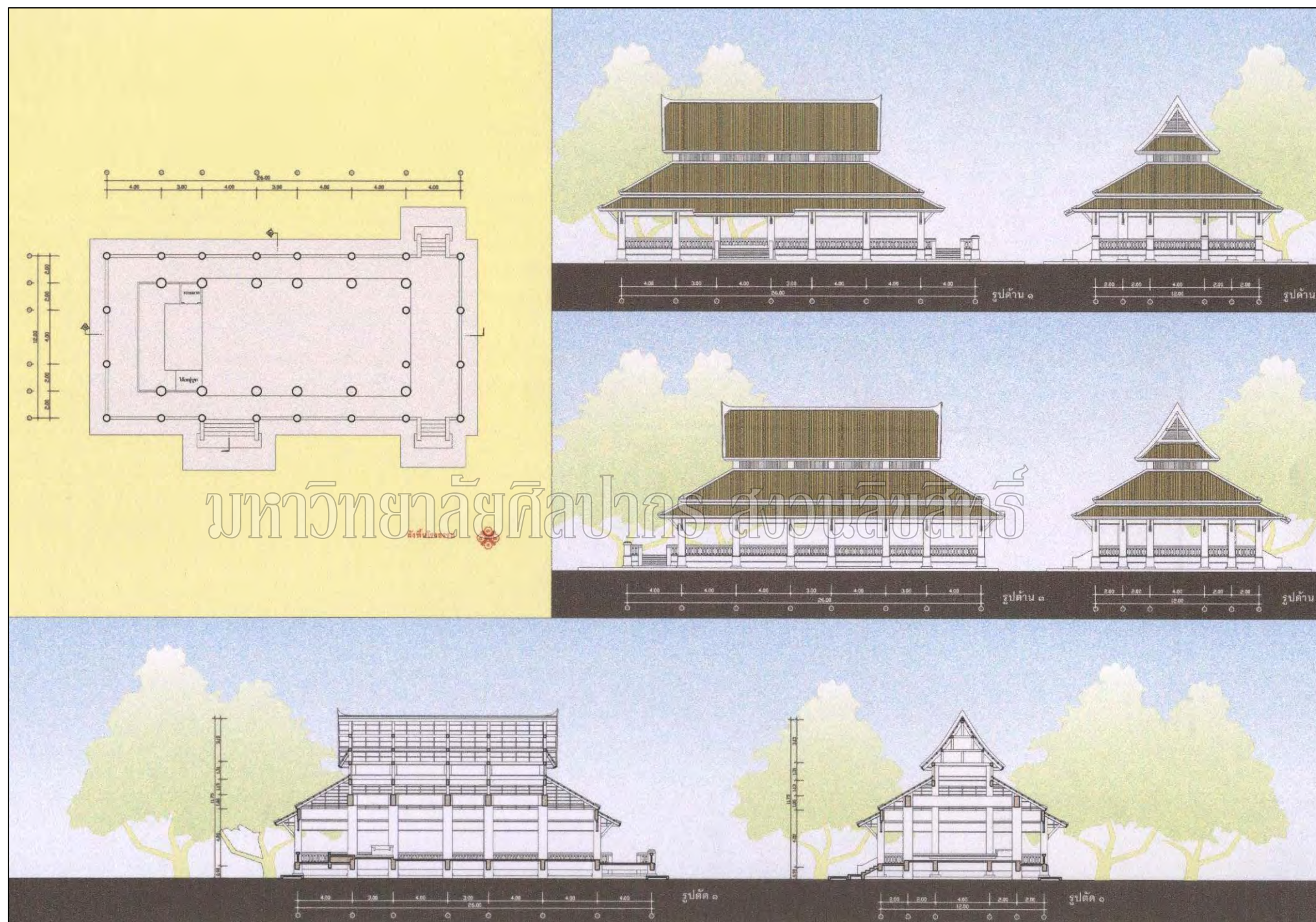
ภาพที่ ๖๙ แสดงลักษณะงานออกแบบพระอุโบสถ

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

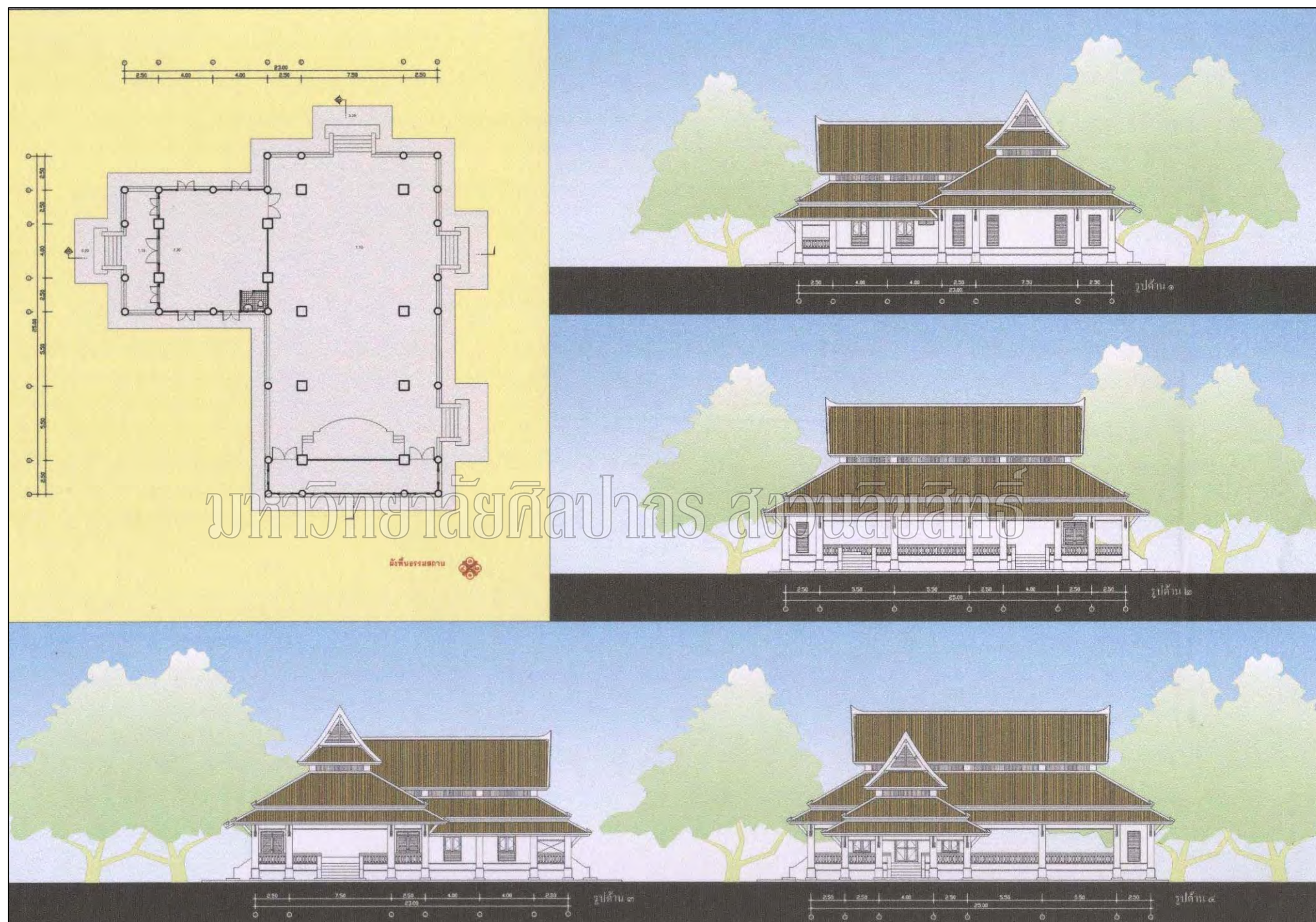
ภาพที่ ๗๐ แสดงลักษณะงานออกแบบพระเจดีย์

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๗๑ แสดงลักษณะงานออกแบบโรงธรรม

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

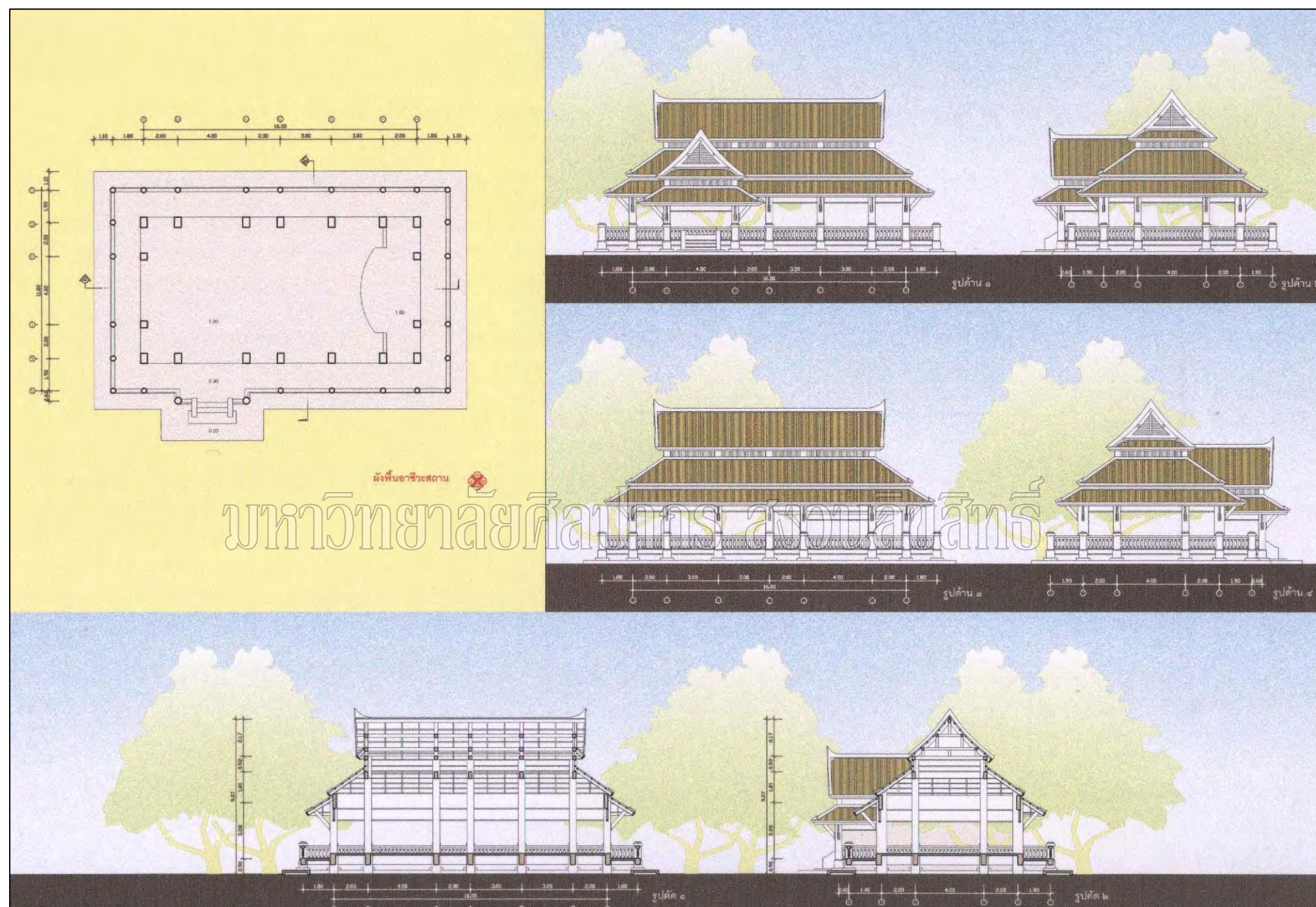
ภาพที่ ๗๒ แสดงลักษณะงานออกแบบอาคารธรรมสถาน

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๗๓ แสดงลักษณะงานออกแบบอาคารธรรมสถาน

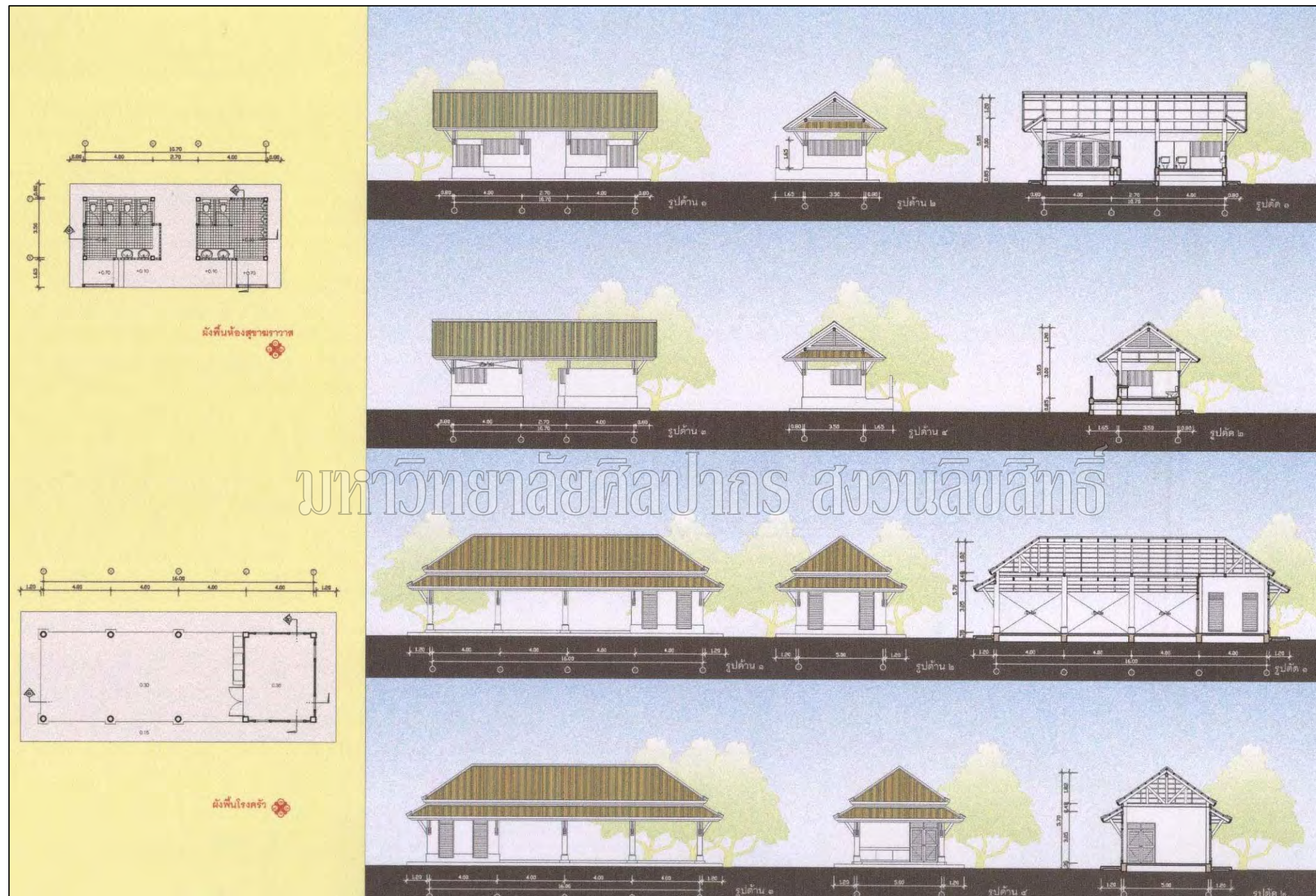
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

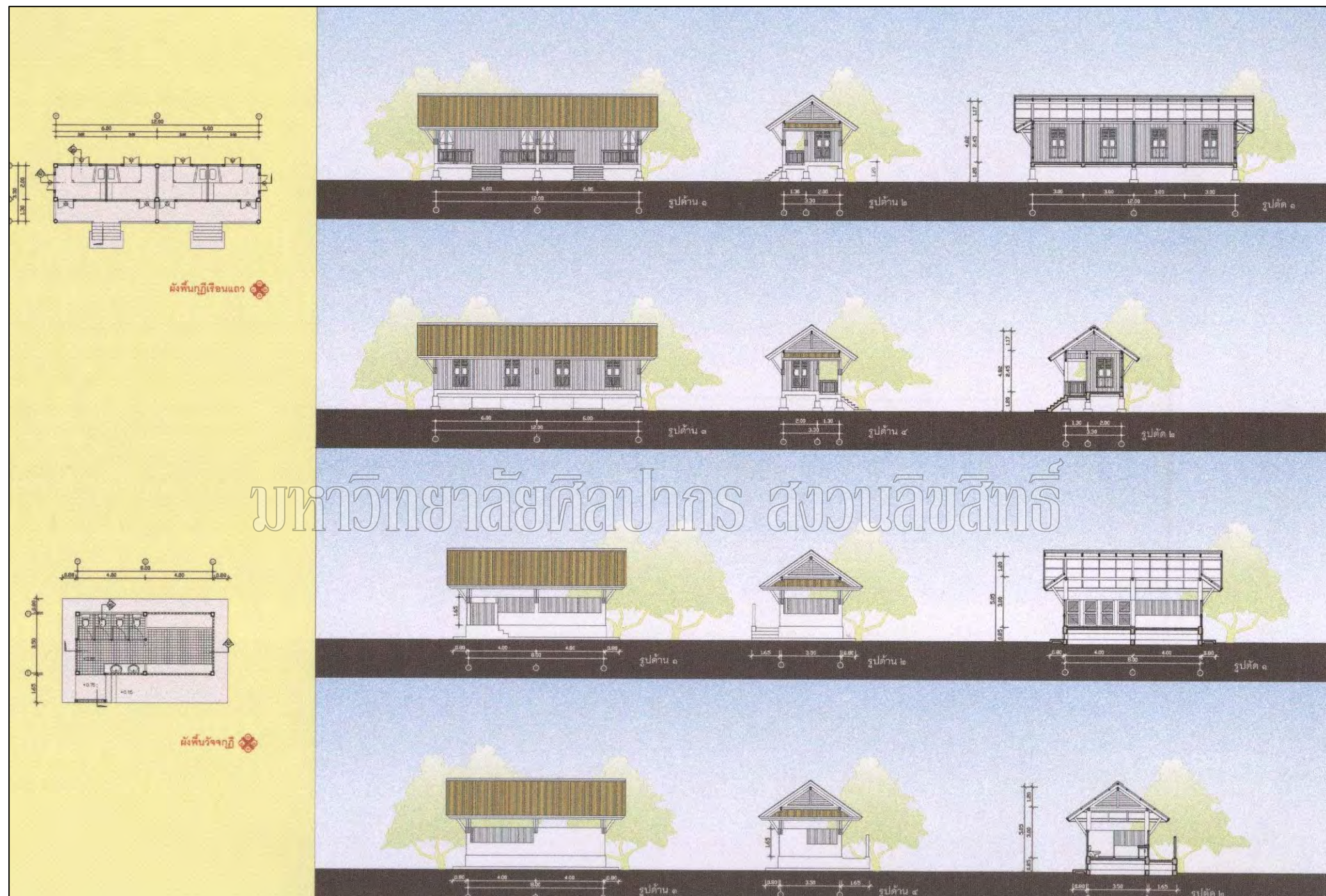
ภาพที่ ๗๔ แสดงลักษณะงานออกแบบอาคารอาชีวะสถาน
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

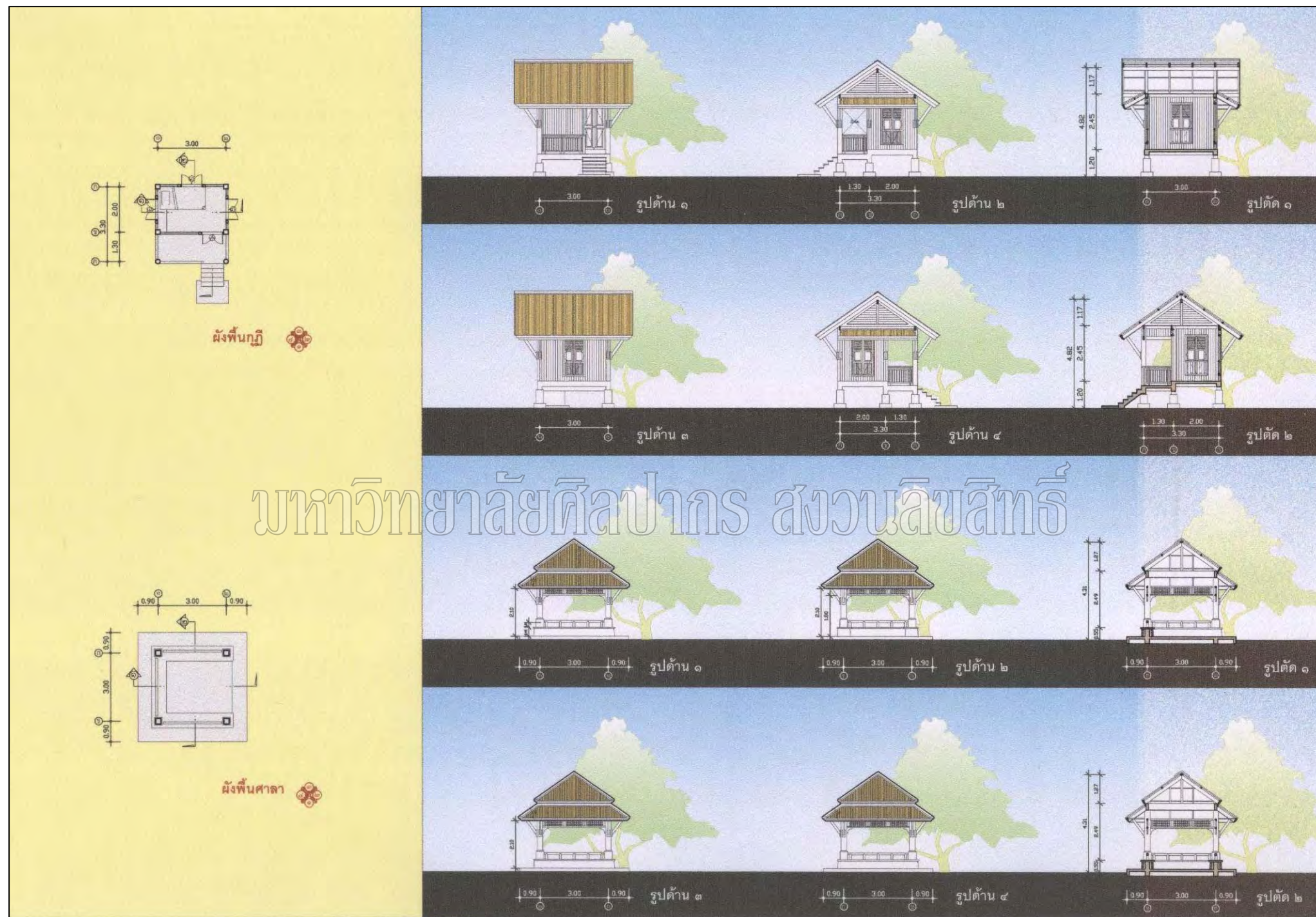
ภาพที่ ๗๕ แสดงลักษณะงานออกแบบอาคารโรงเพาะชำ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๗๖ แสดงลักษณะงานออกแบบห้องน้ำ - ห้องสุขาและอาคารโรงครัว
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๗๗ แสดงลักษณะงานออกแบบกุฎีแบบเรือนแถวและวังจุก
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๗๘ แสดงลักษณะงานออกแบบกุฎและศาลาพิจารณารธรรม

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๗๙ แสดงลักษณะงานออกแบบหอกลอง - หระฆัง

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

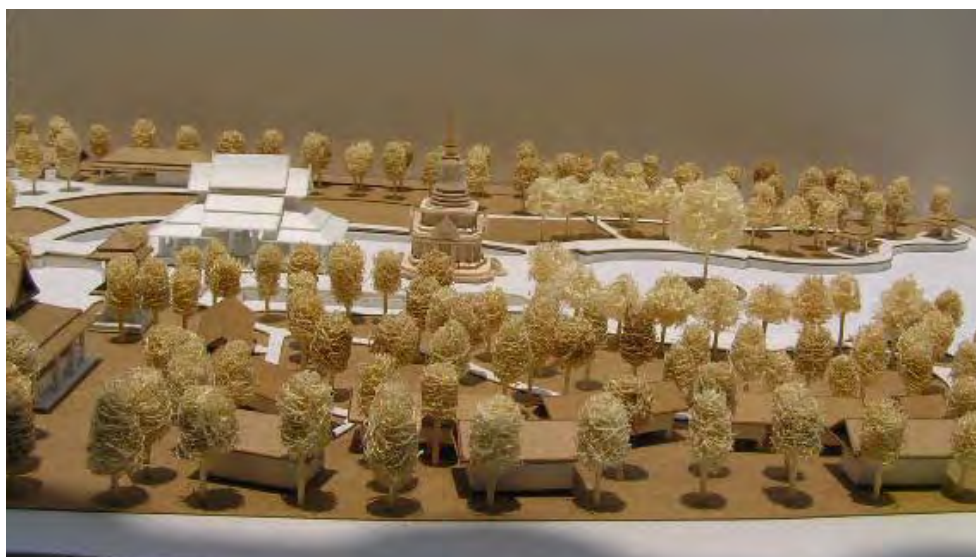
หุ่นจำลอง

ภาพที่ ๔๐ แสดงลักษณะผังบริเวณรวมของโครงการฯ

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ ๔๑ แสดงลักษณะภาพโดยรวมของโครงการฯ

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๘๒ แสดงลักษณะภาพมุมมองสูง

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ ๘๓ แสดงลักษณะบริเวณด้านหน้าทางเข้าโครงการฯ

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๔๔ แสดงลักษณะการเข้าถึงบริเวณหน้าพระอุโบสถและสำนักงาน

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ ๔๕ แสดงลักษณะด้านข้างพระอุโบสถ แปลงผัก โรงเพาะชำ และอาคารอาชีวะสถาน

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๘๖ แสดงลักษณะบริเวณลานโพธิ์และสระน้ำ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ ๘๗ แสดงลักษณะบริเวณลานโพธิ์ พระเจดีย์ และพระอุโบสถ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๘๘ แสดงลักษณะบริเวณลาน โรงธรรม หอระฆัง และอาคารธรรมสถาน
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนนิชสิทธิ์

ภาพที่ ๘๙ แสดงลักษณะที่ตั้งบริเวณกลุ่มกุฏิ
ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

ภาพที่ ๙๐ แสดงลักษณะพระอุโบสถ พระเจดีย์ และลานโพธิ์

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ ๙๑ แสดงลักษณะหุ่นจำลองขยายของพระเจดีย์

ที่มา : การศึกษาของผู้วิจัย